

Diskussion mellan Fjärde internationalens verkställande byrå och OKDE-Spartakos (FI:s grekiska sektion)

[Efter valet den 6 maj gjorde Fjärde internationalens verkställande byrå ett uttalande, ”Framtiden för Europas arbetare avgörs i Grekland”, [på svenska på marxistarkiv.se]. OKDE-Spartakos, FI:s grekiska sektion, skrev ett brev för att förklara sin syn på detta uttalande. Deras brev och byråns svar publiceras nedan.]

OKDE:s brev:

Kära kamrater i Fjärde internationalens verkställande byrå

För några dagar sedan fick vi via byråns e-postlista ett e-mail med en länk till ert uttalande ”Framtiden för Europas arbetare avgörs i Grekland”, som hade publicerats på International Viewpoints webbplats.

Det var en stor överraskning för oss när vi insåg att det var ett uttalande angående Grekland och de sociala klasstrider som har ägt rum i landet under de senaste 2½ åren utan att något försök hade gjorts att först fråga den grekiska sektionen eller åtminstone några av dess medlemmar. Det borde ha gjorts även för er egen upplysning skull, ty vi har upptäckt felaktigheter i uttalandets innehåll och hänvisningar till politiska ståndpunkter (SYRIZA:s) som inte längre är giltiga. Det visar på verkställande byråns bristfälliga kunskap om dessa frågor, men det visar ännu mer på bristen på samordning inom FI. Vi vill betona att detta inte är första gången som vår sektion demonstrativt har ignorerats och det har tagits beslut som berör rörelsen och den politiska omgivning vi agerar i utan att fråga oss om sektionens ståndpunkter, och utan att ens visa intresse för vilka politiska beslut den har tagit och vilka problem som ett uttalande som går mot dessa beslut kan ge upphov till. OKDE-Spartakos är en politisk organisation med en ledning och kollektiva processer som den använder för att avgöra sin politiska inriktning och sina planer. Om inte annat borde ni vara intresserade av dessa planer. Det är inte alltid lätt för oss att översätta våra texter till andra språk, men FI:s roll är att samordna alla sektioner för att undvika missförstånd, misstag och förvanskningar.

Kära kamrater, ni vet att den grekiska sektionen har tagit ett politiskt beslut om att delta i det förenade antikapitalistiska vänsterprojektet ANTARSYA. Vi bygger denna front och ställs ständigt inför dess motsättningar såväl som de politiska meningsskiljaktigheter och olika politiska traditioner som finns i den. Vi lägger ner mycket av vår politiska och personliga tid på att arbeta för att stärka denna antikapitalistiska vänsterfront och för att den ska nå framgångar, och vi gör det genom att tillämpa dess planer som OKDE-Spartakos själv har bidragit till. Som ni lätt kan inse leder därmed ett uttalande som det International Viewpoint publicerade till att våra politiska beslut och vår organisations trovärdighet ifrågasätts i våra allierades ögon, och det tar ifrån oss stödet från vår internationella organisation och gör att vår International verkar vara en pendel som svänger med (val-) vinden. På så sätt undergräver det våra ansträngningar att få ANTARSYA att närma sig Internationalen.

Mer konkret riktar ni in er på och föreslår att spjutspetsen för den politiska kampen i Grekland ska utgöras av SYRIZA:s 5-punkts krisplan, som dess ledning har förhandlat om med Ny Demokrati, PASOK, Oberoende greker och Demokratiska vänstern för att bilda en regering. Planen omfattar exempelvis punkt 4 om att avskaffa ministrarnas åtalsimmunitet, ett krav som är ovidkommande för vänstern och som sattes upp på dagordningen av populisterna och den yttersta högern. För övrigt har SYRIZA själv omprövat de 5 punkterna, och ger hela tiden efter för den härskande klassens påtryckningar. Enligt det senaste officiella uttalandet utlovar SYRIZA inte längre något ensidigt upphävande av memorandumet, utan ska ersätta det med en ny nationell ekonomisk plan som ska omförhandlas med långivarna och EU. SYRIZA talar inte om att nationalisera bankerna (än mindre om arbetarkontroll) utan om ”offentlig kontroll” från statens sida. Det är något annat än punkt 2 i

SYRIZA:s 5-punktsprogram, som för övrigt bara gäller de banker som redan har fått generös hjälp från staten. Handlar det verkligen om vilket krav vi anser vara ett övergångskrav: det treåriga moratorium av betalningarna som SYRIZA föreslår eller den annullering av skulden som ANTARSYA för fram? Vem ska ombes att betala skulden efter de tre åren? Om vi inte tycker att det idag – mitt under kapitalismens värsta kris sedan Andra världskriget och i ett land som under tre år har levt under förhållanden av klasskrig – är en lyx med ett övergångsprogram och att vi istället bara behöver en borgerligt-demokratisk ”krisplan”.

Det är förvånande att uttalandet inte ens föreslår en kritisk röst eller försök att få till stånd en programmatisk överenskommelse, utan en fullständig politisk allians med SYRIZA och dess krisplan!

Vi inser alla hur viktigt bildandet av en regering till vänster om socialdemokratin vid nästa val skulle vara för det arbetande folket i Grekland och över hela Europa. Ett sådant faktum skulle öka arbetarnas självförtroende, och skulle under vissa förhållanden bidra till en ytterligare utvidgning av kampen. Men SYRIZA gör sitt bästa för att förhindra att en sådan process utvecklas till det arbetande folkets fördel. Det enda hoppet för att något sådant ska hända är att det finns en trovärdig antikapitalistisk kraft till vänster. Annars kommer en möjlig SYRIZA-regering efter några månader att falla samman och lämna fältet öppet för en högerregering, precis som det har skett vid andra tillfällen i Europa (Italien...), eller ännu värre en svängning till yttersta högern. Vi tror att det är avgörande att den grekiska antikapitalistiska vänstern och i synnerhet ANTARSYA fortsätter med en enhetsfronttaktik, men på samma gång bör den bevara sitt politiska oberoende och det antikapitalistiska övergångsprogram som den har kämpat hårt för i fackföreningarna, på arbetsplatserna och bland ungdomarna. ANTARSYA får inte förvandlas till ytterligare en vänsterkraft som svansar efter de reformistiska administrativa illusionerna. Kamrater, det finns en antikapitalistisk vänster i Grekland, och den kan inte upphäva sig själv i namn av de 5 punkterna som säger nej till att ensidigt förkasta memorandumet, upphäva hela skulden och nationalisera banker och storföretag under arbetarkontroll.

Det är betecknande att medan ni uppmanar de grekiska arbetarna att rösta för en vänsterregering som skulle avskaffa memorandumet och alla reaktionära arbetarfientliga reformer, så har SYRIZA redan börjat tala om att omförhandla memorandumet för att inte förlora röster, och har givit efter för trycket från massmedia och den härskande klassen. Det räcker att påpeka att SYRIZA:s ordförande har föreslagit PASOK:s tidigare utbildningsminister G Arsenis till premiärminister i en övergångsregering, Arsenis som var hängiven fiende till det arbetande folket, ungdomen och den utbredda rörelse som gick mot hans reformer och som var ansvarig för tusentals arbetslösa lärare och för att öka hindren för arbetarbarn och fattiga människor att försöka komma in på högre utbildning (vi undrar bara var medlen för ett ändamål ska ta slut?). Ännu ett exempel: SYRIZA lovar inte längre att de ska stoppa alla nedskärningar utan bara återställa lönerna till den nivå de hade före februari, alltså efter två års åtstramningar och sociala strider (det innebär en lägsta lön på 751 euro, inklusive obligatoriska fondinbetalningar och skatter...) Trots allt detta träffades ANTARSYA och SYRIZA och kom överens om att samarbeta och marschera tillsammans under kampen. Men ANTARSYA kommer att ha en kritisk inställning till en vänsterregering och stöda de progressiva åtgärderna och aktivt gå mot varje reträtt.

Vi är överens om att kämpa för Europas förenade socialistiska stater. Men hur kan det komma till stånd? Genom att försvara ”folkens EU” och dess borgerliga övernationella mekanismer som den reformistiska vänstern gör, eller med hjälp av klasskamp som samordnats i europeisk skala för att krossa EU? Genom att dölja att EU tjänar det internationella kapitalets intressen och suger ut arbetarna, som till sin majoritet fortfarande betraktar den som en progressiv institution, eller genom att avslöja EU i det arbetande folkets och de arbetslösa massornas ögon? Ska inte Eurozonen, Euron och åtstramningspolitiken som ända från början har åtföljt dem, bekämpas av arbetarna i Grekland och i hela Europa? Kommer EU att falla sönder av sig själv eller måste Europas arbetarklasser

istället utmana den och ha ett motförslag?

Tyvärr inser vi med vanda att Fjärde internationalen inte kan spela den roll den borde under denna historiska period, och vi undrar vart vi är på väg... Trots att Fjärde internationalen är en internationell samordning av små revolutionära organisationer över hela jorden, så har dess ord och uttalanden en avsevärd tyngd och genklang inom arbetarnas allt större och mer politiserade internationella förtrupp. Den bör med alla styrkor som står till dess förfogande erbjuda en inriktning för att fullborda ett övergångsprogram som bryter med kapitalismen. Det är särskilt giltigt i Grekland där arbetarrörelsens uppsving sätter delar av ett sådant program på dagordningen, så som ägde rum i oktober förra året då vi såg de första tecknen på en direkt utmaning av arbetsgivarnas företrädesrätt att sköta företagen, genom att alla offentliga verksamheter ockuperades av arbetarna. Fjärde internationalen ska understöda övertygelsen att revolutionen är möjlig idag.

Å OKDE-Spartakos' (Fjärde internationalens grekiska sektion) centralkommittés vägnar

Svar till OKDE-Spartakos' centralkommitté

Kära kamrater,

Först av allt måste vi säga att vi borde ha konsulterat er innan vi publicerade byråns uttalande. Så vi har beaktat det.

Det var situationens brådskande natur liksom behovet att slå fast vår solidaritet med det grekiska folket och hela den radikala vänstern som fick oss att reagera så snabbt.

Vi håller inte med om er reaktion mot uttalandet.

Det handlar inte om er inriktning eller era val för partibygget. Vi tar inte upp ANTARSYA:s relationer till SYRIZA, eller frågan om valet, eller frågan om att karakterisera SYRIZA, och inte heller vad ett övergripande övergångssätt att gripa sig an frågan borde vara. I alla dessa frågor finns det oenighet i Internationalen, och till och med i den grekiska sektionen.

Vi tog bara itu med en enda fråga: ska vi med tanke på ”trojkans” kampanj mot SYRIZA, som vägrar tillämpa åtstramningsplanerna, stöda SYRIZA:s motstånd mot den grekiska härskande klassens och EU:s nuvarande politik eller inte? Vårt, liksom huvuddelen av Internationalens sektioners, svar är klart: man måste stöda SYRIZA, som än så länge har varit mot åtstramningspolitiken, i synnerhet genom att vägra att bilda eller stöda en regering som genomför en sådan politik.

Ni tar sedan upp en annan fråga genom att åter ta upp formuleringarna i SYRIZA:s fem viktigaste krav och förklarar att de inte är några övergångskrav. Vi vet att SYRIZA är en koalition som domineras av vänsterreformister. Vi vet att de inte delar vår uppfattning om ett övergångsprogram. Det stämmer också att formuleringarna i SYRIZA:s krav ofta förändras, men utöver formuleringarna så avvisar de EU:s ”memorandum”, förbinder sig till ett moratorium på skulden, avvisar de åtstramningsåtgärder som redan genomförts, och i synnerhet vägrar de än så länge varje överenskommelse om EU:s planer. Det förefaller som om denna ståndpunkt har bekräftats officiellt, oavsett de många olikheter som finns i SYRIZA-ledarnas uttalanden.¹

Definitionsmässigt är ett övergångskrav inte särskilt ofta (ens i allmänhet) uttryckligen antikapitalistiskt, eftersom det utgår från den verkligt existerande medvetenhetsnivån: ända från början måste en stor del av befolkningen anse att det är legitimt. Det är kampen för att genomföra det i en situation av öppen kris som ”avslöjar” kravets antikapitalistiska innebörd och gör det möjligt att höja medvetenhetsnivån och utvidga kampen. Enligt vår åsikt kan avvisandet av memorandumet och åtstramningsåtgärderna, ett moratorium på skulden för att upphäva den – åtminstone till största

¹ Se SYRIZA:s ekonomiska manifest inför de kommande valen [*på franska*].

delen – verkligen motsvara den nuvarande medvetenhetsnivån och samtidigt utgöra en brytpunkt som gör det möjligt att inleda en övergångsdynamik.

Återigen: bör vi under dessa omständigheter stöda denna politik eller inte? Bör vi solidariskt delta med det grekiska folket och i denna SYRIZA:s vägran, som stöds av hela den grekiska och internationella vänstern, eller inte? Vårt svar är ja, vi måste vara solidariska.

Det är vad vårt uttalande säger, varken mer eller mindre. Trycket från de härskande klasserna är enormt. Det är troligt att det kommer att uppstå splittringar och kommer att ske omorganiseringar på vänsterkanten, och vi måste vara uppmärksamma på allt detta, men i detta skede håller SYRIZA streck och de bör stödas, eftersom deras medlemmar och väljare kommer att lyssna på oss i den mån vi har stött dem mot det grekiska folkets fiender. Vi tycker inte att det är en bra politik att i namn av möjliga framtida förräderier få revolutionärer att vara mot SYRIZA. Vi föredrar en enande politik, enhet mellan organisationerna i den radikala vänstern, facklig enhet, och enhet mellan gräsrotsrörelserna, i synnerhet genom att uppmuntra och stöda alla erfarenheter av självorganisering. Det är också innebörden i vårt ställningstagande för ett närmande mellan SYRIZA, ANTARSYA och KKE, i perspektiv av en vänsterregering som är mot åtstramningar. Det är åtminstone ett förslag att diskutera för att ställa ett åtstramningsfientligt block mot ND och PASOK.

Vi vet att hindren för denna enande politik är enorma, särskilt på grund av KKE:s politik, men inför de omfattande kapitalistiska angreppen finns det ingen annan väg att föreslå än den väg och de verktyg som enheten mellan arbetare utgör.

Detta perspektiv måste kombineras med att alla antikapitalister som är med i ANTARSYA men också inom vissa delar av SYRIZA och i fackföreningarna och föreningar går samman.

Med tanke på Greklands betydelse kommer diskussionen att fortsätta. Den bör tackla alla frågor, men i en denna situation är det revolutionärernas och Fjärde internationalens plikt att söka efter vägar att genomföra en enande och antikapitalistisk politik.

Fjärde internationalens verkställande byrå, 6 juni [2012].